

Att upplysa arbetsgruppen om ungdomars internetanvändande

*Författare:
Hanna Gustafsson*

Bakgrund

Allt sedan internet blev känt hos allmänheten har människor fascinerats av möjligheten att kommunicera med andra individer utan att bli varken sedda eller hörda. Tidigt när internet slog igenom ansågs inte datorn och internet vara lämpliga hjälpmedel för personlig kommunikation då de inte kan förmedla den sociala information som annars fås via syn och hörsel. Detta ansågs göra kommunikationen opersonlig och formell. Trots det har utvecklingen av antalet forum och användare på internet ökat och individer använder dessa för att umgås socialt med människor de känner, upprätthålla gamla kontakter eller träffa nya människor. Sveningsson (2006) slår fast i sin forskning att trots avsaknaden av den sociala informationen behöver inte dagens kommunikation över internet vara mindre personlig eller mindre social. Denna avsaknad av social information kan också leda till att personer känner sig mer orädda och tar mindre hänsyn till auktoriteter, vilket ger ett friare diskussionsklimat. Det ger individen mod att vara med i diskussioner på Internet även med åsikter som går emot strömmen eller om det är osäkert hur åsikterna ska uppfattas av övriga deltagare. Anonymiteten och det fysiska avståndet kan även leda till att människor har lättare för att öppna sig och lita på andra. Det kan skapa en känsla av närhet och samhörighet till andra användare på internet. Eftersom ingen fysisk vedergällning på det som sägs eller görs anonymt på internet är möjlig, minskar hämningar och individen upplever en trygghetskänsla. Då är det av stor vikt att komma ihåg att information som läggs ut på Internet kan finnas kvar lång tid efter att det skrevs och kanske läses av många olika personer (Sveningsson, 2006).

Tidigare forskning om internet har visat att det virtuella rummet ger människor andra möjligheter till kommunikation än vad som är möjliga i det fysiska rummet. Möjligheterna att uttrycka sig online är större då de inte begränsas av individens identitet utan individen kan vara så anonym som han eller hon önskar. Dock visar Dunkel (2009) att det även finns många risker med internet. Internet har stor inverkan på dagens samhälle och det finns en tendens att vuxnas kunskap om internet leder till felaktiga riskbedömningar när det gäller ungdomarnas internetanvändning. Som vuxna har vi ett ansvar att skydda barn och ungdomar men för att kunna göra detta på ett bra sätt behöver vi fördjupa vår kunskap och problematisera vår syn och våra fördomar kring unga och deras internetanvändande. Vuxenvärlden måste hitta sätt att uppmärksamma barn och ungdomar i riskzonen utan att fokusera på lösningar som enbart inriktar sig på att förändra barnens beteende, vilket många gånger leder till att man skuldbelägger barnet. Barn behöver förberedas för att kunna vara kritiska och få kunskap om sina rättigheter och på sätt kunna skydda sig mot de risker internet för med sig. Både unga och vuxna behöver få mer kunskap. Ungar behöver få redskap för hur de ska ha uppsikt över vad som kan hända, vad som pågår när de är online och vilka faror som finns. För att barn och ungdomar ska få dessa redskap behövs vuxna som inte dömer dem och som har egna erfarenheter och kunskaper som de kan relatera till (Dunkel, 2009).

I Norrköping finns det fyra olika socialkontor. Varje socialkontor är uppdelat i fem olika grupper, en mottagningsgrupp dit alla nya ärenden kommer, tre olika utredningsgrupper barn, ungdom och vuxen samt en förändringsgrupp som arbetar behandlande med familjer. Jag arbetar som utredande socialsekreterare med ungdomar mellan åldrarna 12 till 21. Socialkontoret i Norrköping arbetar sedan tre år tillbaka enligt modellen BBIC- barns behov i centrum. Detta är en utredningsmodell där syftet är att betona barnperspektivet och att öka barn och ungas delaktighet både utredningar och under insatser. Tanken med BBIC är att skapa en mer enhetlig socialtjänst i hela landet och för att öka kvalitén på den svenska barn- och ungdomsvården. BBIC utgår ifrån barnet eller den unges behov och är uppdelat i sju olika behovsområden och hur deras föräldrar kan tillgodose dessa (www.socialstyrelsen.se). Sedan ett och ett halvt år tillbaka använder sig socialkontoret i Norrköping av Ester som är ett strukturerat bedömningsinstrument för unga med eller i riskzonen för normbrytande beteende. Ester är uppdelat i fyra delar, risker hos den unge, risker i familjen, skydd hos den unge och skydd i familjen. Syftet med Ester är att professionella lättare ska kunna få stöd när det gäller bedömningar och vilka insatser som är lämpliga i förhållande till individen (www.ester-bedomning.se). Trots att socialtjänsten under de senaste åren har fått många nya metoder att använda sig av är det ingen av dessa metoder som berör internet varken i positiv eller i negativ bemärkelse. Som ungdomsutredare kommer jag utifrån ärendemängd sällan i kontakt med frågor och funderingar gällande internetanvändning. De frågor som dock uppkommer handlar främst om att ungdomen har kontakt med okända via internet eller spenderar för mycket tid vid datorn vilket leder till konflikt i familjen. Min erfarenhet är att socialtjänsten generellt har svårt att bemöta dessa frågor och eventuella riskbeteende bland ungdomar. Efter att ha gått denna kurs är min känsla att vi missar att fånga upp många av de ungdomarna som har ett riskbeteende på internet. Vi möter de ungdomar som är mest utsatta i samhället och utifrån vad forskning visar så borde vi ha fler ungdomar med internetrelaterad problematik.

Syfte och frågeställningar

Internet är, för mig, en stor del av min vardag. Personer som är födda under 1980-talet och framåt är uppväxta med att mer och mer saker sker via internet som exempelvis undervisning, banktjänster och kommunikation. På min arbetsplats Socialkontor Söder kan jag relatera till Elza Dunkels (2009) resonemang gällande nätets infödda och nätets invandrare. Uppfattningen om internet varierar kraftigt beroende på vilket årtionde en person är född, i så hög utsträckning att det kan jämföras med de olikheter som finns mellan infödda i ett land och de som har invandrat. Personalgruppen består av ett femtiotal anställda med åldersintervallet 25 till 64 vilket bidrar till att kunskaperna om datorer och internet är väldigt varierande. Efter genomgången kurs har jag insett att kunskapen hos personalen inom detta område är ytterst begränsat. För att socialtjänsten ska kunna utföra sitt arbete och hjälpa dem vi är till för behövs kunskapen om internets för- och nackdelar vara en del av varje socialsekreterares vardagliga arbete. Dagens ungdomar är uppväxta med internet och för att kunna bemöta dem och deras föräldrar på ett professionellt sätt behövs denna kunskap implementeras bland personalen på socialkontoret.

Jag har valt att utgå från följande frågeställningar.

- Vilka kunskaper behöver personalen på socialkontoret ha för att kunna arbeta med ungdomar och föräldrar gällande skydd och risker med internetanvändning?
- Hur ska denna implementeringsprocess se ut?

Analys

Kunskap personalgruppen behöver om internet och varför

Grunden i socialt arbete handlar om att utreda barns behov och hur dessa behov tillgodoses. Detta görs genom att det specifika barnets hela livssituation utreds. Internet är numera en del av i princip alla barn och ungdomars vardag vilket innebär att det automatiskt blir en del av vad som borde ingå i socialtjänstens utredningar. Forskningen har visat att många äldre inte har tillräckligt med kunskaper kring informations- och kommunikationsteknik (Ungdomsstyrelsen, 2009a). Som tidigare framkommit är personalgruppen på socialkontoret Söder en mycket blandad grupp med olika erfarenheter av internet på grund av åldersintervallen. Att påbörja arbetet med att informera personalen kring internet behöver därför utgå från en mycket grundläggande nivå. Socialtjänsten är inriktad på att skydda barn och att ingripa till barns skydd och personalen behöver därför få en helhetssyn på ungdomars internetanvändande. Utredningsarbete handlar dels om att sätta sig in i den enskilda individens situation och dels om att ha kunskap om barn och ungdoms vardag generellt. Utifrån detta är det viktigt att informera personalen inom socialtjänsten i allmän kunskap om internet. Detta bör innefatta både teknisk kunskap kring internet men också kunskap om vad ungdomar gör på nätet och vilka positiva sidor de ser av sitt internetanvändande (Ungdomsstyrelsen, 2009a). Under kursens gång har jag fått ta del av olika intersidor och forum för ungdomar vilket är viktigt att även personalgruppen får kunskap om. De sidor som har tagits upp under kursen kommer därför att ingå vid informationstillfället för personalgruppen under implementeringsprocessen. Personalgruppen kommer också att få grundläggande datakunskaper för att de själva ska kunna gå in på de sidor som ungdomarna berättar om i möten att de ofta besöker och är aktiva på. Detta för att personalen ska öka sin förmåga att ställa relevanta frågor och få en förståelse för ungdomarnas internetanvändande.

För att informera och få med personalen är det viktigt att de inser varför de behöver denna kunskap. För de som inte är vana vid att hantera internet varken som en del av sin yrkesroll eller privat är det viktigt att de lär sig att inte se nätet som något skilt från andra delar av människors vardag utan som en integrerad del. De problem som uppstår i samband med internetanvändande ska därmed inte ses som särskilda problem utan som allmänmänniska problem. Som socialarbetare tror jag att det kommer att bli tydligt att personalgruppen redan har en hel del kunskap och redskap för att hantera de problem som kan uppstå vid internetanvändning men att vi behöver kunna se på detta utifrån den nya kunskapen om internet (Dunkel 2009). Forskningen har visat att det tenderar att uppstå en kulturkrock vilket skapar en klyfta mellan de som har varit med under internetssamhällets framväxt och de som har fötts in i detta samhälle. Detta kommer sannolikt att märkas under informationen till personalen. Det är därför viktigt att poängtera att fokus inte ska ligga på det som det är annorlunda och provocerande gällande ungdomars internetanvändande utan att istället fokusera på att skapa förståelse för ungdomarnas situation. Internet skiljer sig därmed inte från något av de andra behovsområdena som är en del av socialtjänstens utredningar utan komplimenterar de övriga behovsområdena (Ungdomsstyrelsen, 2009a). För att utreda ett barns situation måste man som socialsekreterare beakta föräldraförmåga såväl som barnets uppväxtmiljö, vilket internet är en stor del av (socialstyrelsen, 2006)

Riktlinjer för arbetsplatsen

För att påbörja en implementeringsprocess är det viktigt att få med sig sina kollegor och få dem att inse behovet av att utveckla och förbättra de redan befintliga arbetsmetoderna. Socialtjänsten har på senare år implementerat ett antal nya metoder och det finns därför ett visst motstånd mot ytterligare förändringar. I implementeringsarbetet kommer därför en stor del vara att motivera kollegorna genom att få dem att förstå fördelarna med den nya kunskapen. Där måste ledningen och chefer ta ett stort ansvar för att förmedla detta. Inom en organisation som socialtjänsten är det viktigt att anpassa sig till hur omvärlden ser ut för att inte vårt arbete ska vara inaktuellt. Om vi inte inkluderar internet och dess betydelse för våra klients vardag riskerar vi att tappa våra klients förtroende. Det finns en stor risk att de kommer att känna att vi inte har förståelse för eller insikt i deras situation. För att kunna utföra ett gott socialt arbete måste hela arbetsgruppen ha kunskap om och ta till sig internets betydelse för våra barn och ungdomar. Socialt arbete handlar till mycket stor del om att anpassa sig till de förändringar som finns i samhället och till människors förändrade levnadsvillkor. På samma sätt som vinstdrivande företag måste förändra sig för att anpassa sig till marknaden måste vi inom offentlig verksamhet kämpa för att bibehålla vårt anseende och legitimitet genom att ständigt uppdatera våra metoder och vårt kunskapsfält. Annars finns en stor risk att socialtjänsten kommer att uppfattas som föråldrad och icke klientanpassad (Forkby, m.fl., 2010).

Ungdomars Internetanvändande

I en undersökning gjord av Ungdomsstyrelsen 2009 såg man att 98,8 % av alla ungdomar mellan 16 till 23 år använder Internet och av dem är det 91 % som gör det dagligen (Svedin & Priebe, 2009). En av de vanligaste riskerna som ofta talas om gällande internet är sexuella förövare (Dunkel, 2009). För föräldrar såväl som övriga vuxna är ungdomars internetanvändande oftast något oroande och riskfyllt (Nigård, 2009). Som socialsekreterare är risken stor att man endast talar om internet med ungdomar ur ett riskperspektiv, exempelvis gällande dataspelsmissbruk eller om ungdomen är sexuellt utagerande på nätet. Jag anser därför att informationen till mina kollegor bör innefatta hur vi kan prata med ungdomar om vad de använder internet till och vad de upplever som positivt. En viktig del i detta är att kunna prata med ungdomar om sexualitet och internet. Internet, har för många ungdomar, en positiv inverkan både socialt och för den sexuella utvecklingen (Ungdomsstyrelsen, 2009c). En norsk studie har visat att internet ökar möjligheterna att ta kontakt, visa intresse och att prata om sex vilket upplevs som positivt av ungdomar (Svedin & Priebe, 2009). Nyfikenheten på sex och att söka svar på frågor gällande sex är ett vanligt sätt för ungdomar att använda internet. Vi som vuxna och som professionella måste därför få ökad kunskap om internet och sex så att vi kan bli bättre på att bemöta de ungdomar som vi träffar (Jonsson, m.fl., 2009). Inom socialtjänsten delas ärendena upp efter sin åldergrupp och problematik vilket sedan fördelas till de olika arbetsgrupperna. En nackdel jag kan se med detta är att det finns en tendens att exempelvis inte barnhandläggare ställer frågor kring exempelvis droger eftersom det anses vara ett ungdomsproblem. Om man ska utbilda en hel arbetsgrupp är det viktigt att betona att internetanvändande och internetanvändande kopplat till sex och sexuell exponering sker allt längre ner i åldrarna (Ungdomsstyrelsen, 2009c). Om de förebyggande interventionerna inte tar hänsyn till detta finns det en risk att socialtjänstens förebyggande arbete inte inleds tillräckligt tidigt. Det är därför mycket viktigt att tidsmässigt förlägga insatserna till tiden för den vanliga debutåldern när det gäller Internetanvändande och sexuell exploatering. Insatserna måste dock vara åldersadekvata (Forkby, m.fl., 2010). Forskning visar att äldre ungdomar många gånger har utvecklat säkerhetsstrategier, egna gränssättningar samt förmåga till självreflektion i kontakt med andra över nätet. För att arbeta förebyggande är det därför många gånger viktigt att vända sig till de yngre åldersgrupperna eftersom de löper en högre risk för att bli utsatta (Ungdomsstyrelsen, 2009d).

Som socialarbetare arbetar man inte bara med utredning utan också med stöd till ungdomar och familjer (Ungdomsstyrelsen, 2009b). Studier har visat att ungdomar idag har ett öppnare förhållningssätt till sexualitet än för bara något decennium sedan. Det finns också mycket starka ideal i samhället gällande hur ungdomar ska förhålla sig till sin sexualitet (Svedin & Priebe, 2009). Ungdomar lever i ett samhälle där pornografi och den kommersiella sexuella marknaden är väldigt framträdande (Ungdomsstyrelsen, 2009b). En stor del av ungdomars internetanvändande handlar om kommunikation och att delge andra information om sig själv och om sin vardag såsom på bildboken, facebook och olika bloggar. Genom olika webbplatser och communities finns idag olika möjligheter att representera sig själv och sin kropp vilket inte har varit möjligt tidigare. Som socialarbetare behöver vi få ökad kunskap om att sexuell exploatering förekommer men det är också viktigt att ha kunskap om att bilder kan betraktas olika och att det som vuxna bedömer vara sexuell exploatering kanske inte uppfattas som det av ungdomarna. För att något ska betraktas som sexuell exploatering måste handlingen, aktörens syfte, betraktarens tolkning och situationen tas hänsyn till. Olika bilder kan tolkas olika beroende på i vilket sammanhang bilden förekommer (Nigård, 2009). Jag anser att det är viktigt att personalgruppen får ta del av vilka internetsidor som är tillgängliga för ungdomarna så att de själva får bilda sig en uppfattning om dessa sidor. Det är även viktigt att jag som informerar personalgruppen hjälper dem att se vilka positiva delar som

finns med dessa sidor och hur ungdomarna själva ser på det.

Risker med Internetanvändande/ Positiva och negativa faktorer med internet

Trots att man som socialsekreterare ofta pratar med både ungdomar och föräldrar om riskerna med internet är det få som har ordentligt med kunskap för att kunna prata om detta på ett professionellt sätt. De flesta barn som har kontakt med okända på internet utsätts inte för övergrepp vilket kan tyckas vara en självklarhet. Det är dock viktigt att i sin yrkesroll få forskningsbaserad kunskap om i vilken utsträckning sexuella övergrepp via internet förekommer, vilka grupper som befinner sig i riskzonen och hur ungdomar kan skydda sig mot detta. Bemötande man får som klient inte baseras på den enskilde handläggarens personliga erfarenheter eller fördomar om riskerna med internet. Det är också viktigt att som professionell, speciellt när det gäller detta ämne, vara öppen för barnens röst eftersom det hittills alltid har varit vuxna som har definierat både problemet och lösningen. Lösningen på barns utsatthet på internet har därför varit att komma med förbud såsom att de inte ska publicera bilder eller att lämna ut information om sig själva. I samtal med barn och ungdomar är det viktigt att erkänna att vi både som vuxna och professionella är okunniga och maktlösa. De unga som vi träffar är därför vår bästa och tillförlitligaste informationskälla vilket kan jämföras med hur man inom socialtjänsten redan arbetar med exempelvis droger. Inom vissa områden kommer ungdomar alltid att ligga steget före vuxenvärlden (Dunkel, 2009). Forskning visar att ungdomar har utarbetat strategier på internet för att skydda sig mot övergrepp och därför kan vara kritiska mot vuxenvärldens råd (Ungdomsstyrelsen, 2009d). Den information jag kommer att förmedla till personalen är undvika att ge råd eller sätta upp regler utan istället fokusera på dialogen mellan ungdomar och vuxna gällande internet användning.

Riskgrupper

Ett ständigt återkommande problem för socialtjänsten är hur man ska komma i kontakt med de barn och familjer som befinner sig i riskzonen både för att kunna skydda, stötta och förebygga framtida problematik. Det är därför oerhört viktigt att få kunskap om vilka barn som befinner sig i riskzonen för att utsättas för internetrelaterade övergrepp. Enligt BRÅ har de flesta av offren på internet olika typer av problem med skolan eller med sina nära relationer (Dunkel, 2009). Dessa barn är även ofta utsatt på olika sätt i sin hemmiljö såsom missbruk, våld eller sexualiserad miljö. De barn som utsätts för övergrepp på internet är oftast samma barn som också i utsätts för övergrepp offline. Ytterligare riskgrupper är de barn som lämnar ut personlig information, de som tidigare har varit utsatt för sexuella övergrepp eller misshandel, homosexuella pojkar och ungdomar som söker sin sexuella läggning. Bland de ungdomar som säljer sex är andelen med invandrarbakgrund, praktiskt gymnasium, föräldrar som står utanför arbetsmarknaden och som har psykosociala problem, som röker och dricker mer alkohol samt har erfarenhet av att bryta mot regler, överrepresenterade (Jonsson, m.fl, 2009). Två andra stora riskgrupper som löper risk att bli utsatta på internet är dels de grundlurade som egentligen inte är så risktagande utan verkligen tror att de har kontakt med någon med ärliga avsikter. Här kan ungdomar med kognitiva funktionsnedsättningar ofta förekomma eftersom de kan ha svårare än andra ungdomar att förstå vilka konsekvenser ett vist agerande kan få. Den andra gruppen är risktagarna eller gränstestarna, i denna grupp ingår de ungdomar som gillar att medvetet testa gränser, inte bara på internet utan även i andra sammanhang (Ungdomsstyrelsen, 2009d) Det är viktigt ur vårt perspektiv som professionella att ha kunskap om detta eftersom det ger oss en möjlighet att förebygga framtida internetrelaterade övergrepp. Det ger också socialarbetare ökad förståelse för i vilka ärenden som det är extra viktigt att belysa frågor kring internet. Jag ser en risk att man som socialsekreterare fokuserar på det mest uppenbara när det gäller utsatta barn exempelvis föräldrarnas drogmissbruk och glömmer att dessa barn och ungdomar kan vara utsatta på flera olika plan. Förhoppningsvis kan ökad kunskap inom personalgruppen motverka detta.

När det gäller risker som ungdomar kan utsättas för på internet är grooming ett vanligt uttryck. Det innebär att vuxna söker kontakt med barn och ungdomar på internet i syfte att få en sexuell kontakt (Svedin & Priebe, 2009). Grooming går oftast till på det viset att en vuxen ljugar om sin ålder för att få en kontakt med ungdomar. De skapar en relation med varandra och blir ett bra stöd för den unge då de ofta uttrycker en stark förståelse för ungdomens liv och problem. Deras relation över nätet blir en trygghet och ibland bestäms det att man ska träffas. Den vuxnes mål är att den unge ska ha en känsla av delaktighet i det som sker så den inte ska berätta för andra vad som hänt (Allmänna Barnhuset & Ungdomsstyrelsen, 2009). Den vuxne genomför oavsett om ungdomen känner sig delaktig eller inte ett sexuellt övergrepp. Ett känt exempel på detta är den så kallade *Alexandramannen*, som 2007 blev dömd till tio års fängelse för sexbrott mot närmare 50 unga tjejer som han tog kontakt med via internet. (Wagner, 2009). Det förhållningssätt som jag vill föra fram till personalgruppen är att vuxnas oro för barn och ungdomars internetanvändande inte får gå ut över deras integritet på internet (Ungdomsstyrelsen, 2009d). Det är därför viktigt att som professionell känna till groomingprocessen för att kunna prata med ungdomar och föräldrar om detta.

Tillämpliga lagar

Ungdomar har en tendens att förringa saker som händer på internet och det är därför viktigt att som vuxen vara medveten om att saker som är brottsliga offline är lika brottsliga online. Studier har visat att ungdomar inte ser saker på samma sätt när det händer på internet (Grände & Lindqvist, 2010). Socialtjänstens arbete grundar sig till största del på lagstiftning men inte att utreda brott. Dock är det viktigt att personalgruppen får kunskap om vilka lagar som tillämpliga kring sexuella brott som begås via internet så man kan uppmärksamma de ungdomar som utsätts för detta och föra informationen vidare till polisen. Brott som kan förekomma på internet finns bland annat i brottsbalkens 6 kapitel 8§ gällande sexuell posering samt 6 kapitlet 10§ gällande kontakt med barn i sexuellt syfte. Åklagaren Solveig Sörlien menar på att brott som sker via internet är inte svåra att bedöma om ett brott har begåtts, dock finns det svårigheter i att hitta gärningsmannen. Åklagare och polis har inte befogenheter att kolla upp IP-adresser om det inte är ett brott av grövre karaktär (Söderlien 2010-11-12).

Slutsatser

Utifrån tidigare erfarenhet vet jag att en sådan här typ av implementeringsprocess tar mycket lång tid och kräver mycket av personalen. Som jag tidigare visat på så ingår inte internet som några delar av de nya metoder kommunen arbetar med. Med den arbetsbelastning som är inom socialtjänsten så kan det många gånger bli att man glömmer att tänka utanför ramarna och jag tror att vi ibland glömmer ställa frågor kring områden som inte vanligtvis är aktuella i den ansökan eller anmälan som är gjord. Dock är det viktigt att vi börjar arbeta med detta område och inte glömmer fråga ungdomarna vad de gör på internet då man kan anta att de flesta av ungdomarna använder internet, nästan dagligen. Vi som träffar barn och ungdomar måste vara bekväma med att ställa frågor kring deras vardag och fritid, vilket för många är att sitta vid datorn och spela spel eller vara ute på olika forum. Därför måste även kunskap nå ut till personalgruppen vad de olika sidorna innehåller samt hur de ska veta hur de kan kolla upp vad det är för sidor som barnet har berättat om i möten. Jag och min kollega som går kursen ”unga, sex och internet” måste finnas till hands för våra kollegor efter vi har informerat dem om situationen för ungdomar på internet. Det viktigaste budskapet jag vill framföra till personalgruppen är att våga tala med ungdomar vad de gör på internet och vilka de har kontakt med så att de själv kan börja reflektera över sitt internetanvändande. Detsamma gäller när vi talar med föräldrar, att inte betona att sätta regler och gränser utan om kommunikationen inom familjen. Internet är en mycket viktig arena för våra ungdomar på många sätt för att kommunicera andra kompisar, för att inhämta kunskaper och för att få råd och stöd och det är ingenting som vi vill frånta våra ungdomar utan tvärtom uppmuntra till. Däremot vill jag att de vuxna som finns kring dessa ungdomar vare sig det är föräldrar eller professionella ska till viss del ta del av och kunna vara ett bollplank när det gäller ungdomars internetanvändande och vad som sker på internet.

Jag som författare till detta arbete planerar att hålla i en redovisning på ett arbetsplatsmöte där hela personalgruppen är samlad. Jag kommer presentera de kunskaper jag har fått ta del av under kursens gång och redovisa den information som jag gör bedömningen att personalgruppen behöver för att kunna få en förståelse för barn och ungdomars internetanvändning. Under informationstillfället kommer jag, liksom många av föreläsarna under kursen, gå in på olika forum där många ungdomar befinner sig under sin fritid. Personalgruppen kommer själva att få uttrycka vad de ser och upplever men kommer även att få försöka se sidorna utifrån ett ungdomsperspektiv. Målet med detta informationstillfälle är att påbörja implementeringsprocessen gällande att få in internet i hur vi tänker och problematiserar kring våra ungdomars livssituation. I förlängningen hoppas jag också att detta synsätt ska bli en naturlig del av de metoder som vi redan använder oss av för att kunna arbeta förebyggande genom att fånga upp de ungdomar som har ett riskfyllt beteende eller de som redan har varit utsatta för övergrepp på internet för att de ska få stöd och hjälp i form av behandling eller stödsamtal.

Källförteckning

Tryckta källor

Allmänna Barnhuset & Ungdomsstyrelsen (2009) *Men fråga mig bara – om sexuell exploatering och hur du kan hjälpa utsatta barn och unga*. Produktionplus

Dunkel, E. (2010) *Vad gör unga på nätet?* Malmö: Gleerups

Forkby, T., Löfström, C., Liljeholm Hansson, S. (2010) *Från snack till verkstad – förebyggande utvecklingsarbete med ungdomar*. Stockholm: Fritzes ett wolters kluwer-företag

Grände, J., Lindqvist, J. (2010) *Ses offline? Ett metodmaterial om unga, sex och internet*. Stockholm: Danagårds Grafiska AB

Jonsson, L., Warfvinge, C., Banck, L. (2009) *Barn och sexuella övergrepp via it – erfarenheter från Onlineprojektet på BUP-Elefanten i Linköping*. Tallin: EVG Print

Nigård, P. (2009) Frivillig sexuell exponering på internet. I: Ungdomsstyrelsen (red) *Se mig, inga om sex och internet*. Stockholm: Fritzes ett wolters kluwer-företag

Socialstyrelsen (2006) *Barn och unga i socialtjänsten – utreda, planera och följa upp beslutade insatser*. Lindsberg: Bergslagens Grafiska

Svedin, C G., Priebe, G. (2009) Unga, sex och internet. I: Ungdomsstyrelsen (red) *Se mig, inga om sex och internet*. Stockholm: Fritzes ett wolters kluwer-företag

Sveningsson, M. (2006) Anonymitet i gemenskaper på nätet. I: O. Jobring, U. Carlén & J. Bergenholtz (red) *Att skapa lärgemenskaper och mötesplatser på nätet*. Lund: Studentlitteratur

Ungdomsstyrelsen (2009a) Inledning. I: Ungdomsstyrelsen (red) *Se mig- unga om sex och internet*. Stockholm: Davidsons Tryckeri AB

Ungdomsstyrelsen (2009b) Sammanfattning. I: Ungdomsstyrelsen (red) *Se mig- unga om sex och internet*. Stockholm: Davidsons Tryckeri AB

Ungdomsstyrelsen (2009c) Erfarenheter av sexuell exponering och sex mot ersättning. I: Ungdomsstyrelsen (red) *Se mig- unga om sex och internet*. Stockholm: Davidsons Tryckeri AB

Ungdomsstyrelsen (2009d) Avslutande diskussion. I: Ungdomsstyrelsen (red) *Se mig- unga om sex och internet*. Stockholm: Davidsons Tryckeri AB

Wagner, K (2009) *Alexandra mannen – vår tids största nätsexhärva*. Litauen: Bergström & Co. AB

Otryckta källor

Socialstyrelsen. *BBIC, Barns behov i centrum*. [www] hämtat från <<http://www.socialstyrelsen.se/barnochfamilj/bbic>>. Hämtat den 29 september 2010.

Ester. *Om Ester*. [www] hämtat från <<http://www.ester-bedomning.se/om-ester/>>. Hämtat den 29 september 2010.

Övriga referenser

Södlien Solveig, föreläsning 2010-11-12

Bilaga 1

Handlingsplan för implementering av internet på socialkontor Söder

- Utbildningstillfälle för personalgruppen med grundläggande kunskap om ungdomars internetanvändande, möjligheter och risker med internetanvändning samt lagstiftning gällande internetrelaterade brott.
- Att personalgruppen i de grupper som de är indelade i dvs, mottagare, barnhandläggare, ungdomshandläggare och vuxenhandläggare får diskutera olika fallbeskrivningar för att ta fram metoder för hur de kan förhålla sig till ungdomars internetanvändande och införliva detta i deras nuvarande arbetsmetoder.
- Materialet från kursen kommer att finnas tillgängligt på kontoret.
- Vi två socialsekreterare som har gått kursen ”Unga, sex och internet” kommer att finnas tillhands för personalgruppen för att påminna om detta och finnas tillgängliga för frågor samt agera rådgivare.
- Vi två socialsekreterare som har gått kursen kommer att försöka starta upp ett nätverk med de andra personer från Norrköpings kommun som har gått kursen för att delge varandra kunskaper om hur arbetet fortskrider inom de olika organisationerna.